

Oświadczenie złożone przez senatora Henryka Stokłosę na 78. posiedzeniu Senatu w dniu 9 czerwca 2011 r.

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Andrzeja Kraszewskiego

Panie Ministrze!

Kolejne moje oświadczenia spowodowane były interwencjami przedstawicieli przetwórstwa mięsnego oraz branż zajmujących się utylizacją odpadów, a także – nie ukrywam tego, by nie być posądzonym o kamuflowanie własnych interesów – problemami moich służb prawnych. Wszyscy oni mają kłopoty z interpretacją obowiązującego stanu prawnego dotyczącego gospodarki odpadami i liczą na wykładnię prawną ministerstwa, która pomoże je wyeliminować.

Przechodząc już do konkretów, powiem, że chodzi mi o przedstawienie przez prawników Ministerstwa Środowiska stanowiska w zakresie stosowania postanowień art. 2 ust. 2 lit. b dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy – stosowania ich do ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/02, rozporządzeniu, które weszło w życie z dniem 4 marca 2011 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. L. nr 312, s. 3), zgodnie z postanowieniami jej art. 40, powinna być w całości przetransponowana do systemu prawnego państw członkowskich najpóźniej do dnia 12 grudnia 2010 r. W przypadku Polski cel ten nie został osiągnięty, ponieważ nadal obowiązuje w praktycznie niezmienionym brzmieniu ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (DzU 2011 nr 7 poz. 29).

Zdaniem przedsiębiorców uczestniczących w gospodarowaniu ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego należy uznać, że są podstawy formalne do zastosowania do nich postanowień przywołanej „dyrektywy odpadowej”, ponieważ sposób postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego jest normowany bezpośrednio przez przepisy Unii Europejskiej rangi rozporządzenia – aktualnie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. przywołanego na wstępie.

Twierdzenie to wydaje się uzasadnione, gdyż zgodnie z postanowieniami pktu 17 preambuły do tego rozporządzenia w celu zachowania spójności prawodawstwa wspólnotowego w rozporządzeniu należy zastosować niektóre definicje użyte w rozporządzeniu (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów. Tym samym definicje zawarte w dyrektywie 2008/98/WE w sprawie odpadów, mimo iż nie zostały jeszcze inkorporowane do systemu prawa polskiego, wywołują bezpośrednie skutki w prawie polskim, ponieważ odsyła do nich rozporządzenie będące częścią polskiego systemu prawnego.

Stanowisko takie znajduje oparcie także w treści ogłoszenia prezesa Rady Ministrów z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie stosowania prawa Unii Europejskiej (MP nr 20 poz. 359), zgodnie z którym istnieją podstawy do stosowania przedmiotowej dyrektywy w relacjach podmiot – państwo wobec dotychczasowego braku jej wdrożenia do krajowego porządku prawnego.

Tymczasem organy administracji stosujące prawo w jednostkowych sprawach w ogóle nie zajmują w tej kwestii stanowiska lub pomijają w swoich interpretacjach aspekty wskazane w niniejszym piśmie. W konsekwencji gospodarka ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego nadal podlega równoległe nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej i Inspekcji Ochrony Środowiska, co wydaje się nieuzasadnione w świetle aktualnie obowiązujących przepisów prawa Unii Europejskiej.

Taka sytuacja powoduje brak jasnej wykładni przepisów prawa i w konsekwencji negatywne skutki dla wielu przedsiębiorców prowadzących między innymi działalność w zakresie przetwórstwa mięsnego oraz działających w branży utylizacyjnej. Dlatego proszę Pana Ministra o szybkie wyjaśnienie tych prawnych niejasności.

Henryk Stokłosa